

บทที่ 1

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม และเป็นแหล่งผลิตอาหารทางการเกษตรที่สำคัญแห่งหนึ่งของโลก ผลผลิตทางการเกษตรในแต่ละปีบางชนิดมีปริมาณมากเกินความต้องการของผู้บริโภคและอุปโภคภายในประเทศ เช่น ลำไย ทูเรียน มังคุด กัลยไม้ เงาะ รัฐบาลจึงมีนโยบายสนับสนุนให้มีการส่งออกผลิตผลทางการเกษตร ไปจำหน่ายยังต่างประเทศมากขึ้น เพื่อเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้กับประเทศ และยังช่วยทำให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น แต่ในปัจจุบันปัญหาในการส่งออกผลิตผลทางการเกษตรไปยังต่างประเทศ คือ ผู้ส่งออกจำนวนมากไม่ได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขนำเข้าของประเทศปลายทาง อาจเนื่องจากเกษตรกรและผู้ส่งออกมีประสบการณ์และความรู้ค่อนข้างจำกัด ในเรื่องโรคและแมลงศัตรูพืชที่เป็นปัญหาสำคัญทางด้านกักกันพืช โรคและศัตรูพืชต้องห้ามของแต่ละประเทศและแต่ละรัฐอาจไม่ตรงกัน อีกทั้งในส่วนของภาครัฐก็มีกฎระเบียบและขั้นตอนที่ยุ่งยากซับซ้อนในการส่งออก ให้เกษตรกรสับสนและไม่เข้าใจเงื่อนไขกฎเกณฑ์ดังกล่าว นอกจากนี้เกษตรกรและผู้ส่งออกยังขาดข้อมูลข่าวสารที่ทันต่อเหตุการณ์การเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทั้งในแง่การเคลื่อนไหวของตลาด ข้อห้าม ข้อยกเว้น ที่ประกาศใช้เป็นมาตรการอยู่ในปัจจุบัน ในการนำเข้าและส่งออกพืชหรือผลิตผลบางชนิด ดังนั้น หากมีการปรับปรุงให้ได้รับความรู้ข่าวสาร ทันต่อเหตุการณ์ในยุคสมัยที่มีการค้าแบบไร้พรมแดนโดยอาศัยเทคโนโลยีใหม่ ๆ ที่สะดวกและรวดเร็ว พัฒนาข้อมูลข่าวสารเรื่องพืช การตลาด โรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญในการส่งออก กฎระเบียบในการส่งออก รวมทั้งปัญหาที่เกิดจากพิธีการต่าง ๆ ของกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการส่งออก เช่น พิธีการทางการค้า พิธีการทางศุลกากรจะช่วยให้การส่งออกเป็นไปอย่างเหมาะสมและราบรื่นตามที่คาดหวังไว้ได้

อีกปัญหาหนึ่งก็คือ ประเทศไทยยังประสบกับปัญหาการขาดแคลน ผลิตผลทางการเกษตรบางอย่าง เช่น เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพบางชนิด กิ่งพันธุ์ หัวพันธุ์ที่ปราศจากโรคและแมลง จึงมีการสั่งนำเข้าจากต่างประเทศ ปัญหาที่ตามมาคือมีโรคและแมลงศัตรูพืชติดมากับสินค้า หากเป็นศัตรูพืชที่

สำคัญและได้แพร่ระบาดเข้ามาภายในประเทศ จะทำความเสียหายแก่การเกษตรของชาติอย่างใหญ่หลวง เศรษฐกิจของประเทศจะทรุดตัวลงอย่างแน่นอน การป้องกันกำจัดศัตรูพืชมีหลายวิธี และการใช้กฎหมายเข้ามาเกี่ยวข้องในการตรวจพืช ศัตรูพืช ตลอดจนการควบคุมการเคลื่อนย้ายพืช เป็นวิธีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญวิธีหนึ่ง โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อป้องกันมิให้ศัตรูพืชแพร่ระบาดไปยังแหล่งต่างๆ ภายในประเทศ การนำกฎหมายมาใช้ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช เป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงาน "กักกันพืช" สำนักควบคุมพืชและวัสดุการเกษตร โดยมีด่านตรวจพืชเป็นผู้เฝ้าระวังควบคุม กำกับดูแลพืชและวัสดุทางการเกษตร ที่นำเข้าและส่งออกประจำอยู่ตามภูมิภาคต่างๆ ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การกักกันพืชมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อประเทศไทย ผู้ปฏิบัติงานประจำด่านตรวจพืช จำเป็นอย่างยิ่งต้องมีความรู้ความสามารถในหลาย ๆ ด้าน เช่น ความรู้ด้านกฎหมายทุกฉบับที่เกี่ยวข้อง ความรู้เรื่องการให้บริการด้านการนำเข้า การส่งออก และความรู้ด้านวิชาการ โดยเฉพาะเรื่องโรค แมลงและศัตรูพืชที่สำคัญ แต่กระนั้นก็ตาม ก่อนที่จะทำการกักกันพืชใดเพื่อควบคุม โรคจะต้องศึกษาให้รู้แน่ชัดเสียก่อนว่าโรคนั้นเกิดจากเชื้อใด มีอะไรเป็นพาหะ (vector) ที่จะช่วยในการแพร่ระบาดหรือไม่ แหล่งที่มาจากเขตใด/ประเทศใด และจะต้องคำนึงถึงผลได้และผลเสียของประชาชนส่วนรวมด้วย เพราะเมื่อมีการควบคุมขึ้นแล้วความไม่สะดวกในการติดต่อและการคมนาคม ระหว่างเขตควบคุมศัตรูพืชกับเขตปลอดศัตรูพืชย่อมมีอย่างแน่นอน

ดังนั้น การศึกษาในครั้งนี้ จึงมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบความถี่ของเชื้อต่าง ๆ ที่ติดมากับผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร ชนิดที่มีความสำคัญทางกักกันพืช ไม่อนุญาตให้ผ่านด่านและชนิดที่อนุญาตให้ผ่านด่านตรวจพืช โดยจะเน้นเชื้อรา ไล้เดือนฝอย และแมลงศัตรูพืช เนื่องจากเป็นศัตรูพืชสำคัญของทางกักกันพืชที่จังหวัดเชียงใหม่ และอยู่ในความรับผิดชอบของผู้วิจัย เพื่อเป็นการเฝ้าระวังเกี่ยวกับการนำเข้า และจะมุ่งเน้นงานบริการด้านการส่งออกให้เป็นที่ไปอย่างถูกต้องรวดเร็ว และมีข้อมูลข่าวสารที่มีประสิทธิภาพทันต่อเหตุการณ์ ตอบสนองต่อความต้องการของผู้ที่มาติดต่อราชการ ทั้งด้านการนำเข้าและส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรได้ตลอดเวลา โดยการนำเทคโนโลยีด้านคอมพิวเตอร์มาเป็นทางเลือก ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการค้นหาข้อมูลข่าวสารเพิ่มเติม โดยการจัดทำฐานข้อมูลของด่านตรวจพืชขึ้น ให้มีรายละเอียดเกี่ยวกับพืช โรคและแมลงศัตรูพืชที่สำคัญ กฎระเบียบการนำเข้าและส่งออกไปยังประเทศต่างๆ ข้อห้าม / ข้อยกเว้นพืชบางชนิดที่จะส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และยังเป็นฐานข้อมูลสำหรับงานวิจัยพัฒนางานวิจัยทางการเกษตรของประเทศ ซึ่งประเทศจะเจริญก้าวหน้า ต้องฐานข้อมูลที่ดี เป็นระบบ ทันสมัย นำมาใช้ประโยชน์ได้ทันเหตุการณ์ นอกจากนี้การจัดทำฐานข้อมูลยังง่ายต่อการปรับปรุงข้อมูลให้ทันสมัย หากมีข้อมูลเพิ่มเติม

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบชนิดเชื้อรา ไข่เดือนฝอย และแมลงศัตรูพืช ที่ติดมาบนผลิตผลทางการเกษตรที่นำเข้ามาจากต่างประเทศ
2. เพื่อให้ทราบถึงปัญหาและวิธีการนำเข้าและส่งออกผลิตผลทางการเกษตร
3. เพื่อให้ได้ฐานข้อมูลเพื่อการจัดทำ web site ในอนาคต สำหรับการนำเข้าและส่งออกผลิตผลทางการเกษตรผ่านด่านตรวจพืช

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved